N. 213. 1831

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk-

Nieuws- Blad.

Zaturdag den 8 October.

NEDERLANDEN.

Breda, den 7den October.

Door de Staten der provincie Groningen zijn den 4den October tot leden van de tweede kamer der Staten-Generaal, in plaats van Jhr. *J. Jarges*, en wijlen Jhr. *G. H. van Alberda van Bloemersma*, benoemd: Jhr. *Oncko van Swinderen*, en Mr. *Willem Jan Quintus*.

— Van 's Bosch meldt men, dat aldaar reeds eenige benoemingen van officiers bij de plattelands-Schutterij dezer provincie zijn bekend geworden. Sommige onder-officiers van de 1ste komp. der mobiele Bossche schutterij zijn als 2de luitenants bij dezelve geplaatst.

Gisteren middag is te 's Bosch de 1ste komp. der mobiele Bossche schutterij benevens de 1ste en 2de komp. der 5de afd., bevorens te zamen uitgetrokken, van wege de stads regering op het fort *Isabelle* op wijn, brood enz. onthaald geworden; het een en ander was in gereedheid gebragt, om het feest luister bij te zetten. Des avonds was gemeld fort verlicht.

— De verjaardag van het hengelijk *Ontzet der stad Leiden*, is den 3den aldaar met meer dan gewone plegtigheid gevierd geworden. Dezelve was door de akademie gekozen, om het oalangs uit het leger teruggekeerde jagerkorps der Leidsche studenten op eenen maaltijd te onthalen. 's Morgens hield de hoogleeraar *Kist*, voor eene zeer talrijke schare van toehoorders, eene treffende *Akademische Dankrede* in de Pieterskerk, naar aanleiding van *Jesaia 45 vers 10en*.

— Met genoegen vernemt men van goeder hand, dat het naar het leven geschilderde portret van den onvergetelijken zeeheld *J. C. J. van Speijk*, door den verdienstelijken kunstschilder *Mevis* vervaardigd, voor het nageslacht is bewaard gebleven.

Dit portret, in het vorig jaar omstreeks de maand Maart, op last van den held-zelven gemaald, is thans in het bezit van het kunstlievend genootschap *Honorno et Amicitiæ* te Amsterdam, zijnde deszelfs heeren bestuurderen voor hetzelve van den schilder aangekocht geworden, en thans in het gebouw des genootschaps voor een ieder, mits door een lid van hetzelve vergezeld, ten toon gesteld.

De getuigenis zijner betrekkingen en van allen die den held gekend hebben, alsmede van heenen regenten van het burgerweeshuis, waaronder men met genoegen den heere burgemeester mag tellen, laten geenen twijfel over wegens het gelukkig treffen der gelijkenis.

— Zondag jl. heeft Z. K. H. de jonge Prins *Hendrik*, van den kolonel *Koopman* en eenige andere zee-officieren vergezeld, een bezoek op de Citadel te Antwerpen afgelegd. De jonge Vorst werd bij het intreden der Citadel, met muzijk en het gejuich der militairen ontvangen. Z. K. H. en verdere officieren hebben des middags bij den opperbevelhebber, den generaal *Chassé*, gedineerd en des avonds, eene voorstelling in den Schouwburg, waar men *Jberesse in zijne nieuwe dienst gaf*, bijgewoond. De Prins is des avonds met bijhebbend gezelschap weder naar de *Zeeuw* bij Lillo teruggekeerd.

Sedert eenigen tijd komen er bijna dagelijks vele belgische deserteurs, van alle wapenen en rangen, op de Citadel aan; allen getuigen eenparig, dat het getal der overkomenden veel grooter zoude zijn, werden de meesten niet teruggehouden door de vrees die men hen inboezemt, voor mishandelingen of van teruggezonden te worden.

— Volgens eenen, op den 1sten october, te Berlijn ontvangen tijding, is het geheele overschot van het poolsche leger op den 29sten sept., op pruissisch grondgebied gevlugt en heeft de wapenen nedergelegd. Bij Schilno zijn 4000 man, en tusschen Gollub en Strasburg, aan de Dreweuz, 10,000 man aangekomen. Overigens wordt de tijding der eroverung van Modlin door de courant van Posen ten volle bevestigd, dewelke meldt, dat de Russen, den 24sten, aldaar waren binnen gerukt. Voorts meldt dat dagblad, dat de overblijfselen van het poolsche leger in die streken ongezind was, om langer te vechten, niettegenstaande de pogingen der opperhoofden, als *Lelewel*, *Ostrowski*, de gebroeders *Niemojowski* en een aantal geestelijken. De poolsche zaken schijnen dus ten einde te spoeden; ook was, volgens brieven van Warschau, de veldmaarschalk *Paskewitsch* op den 28sten, van daar vertrokken, om de zaken van den poolschen opstand geheel ten einde te brengen.

In Warschau was een keizerlijk besluit publiek gemaakt, gedagteekend uit het paleis te Zarskoje-Sele, den 16den sept., van den volgenden inhoud:

» Wij *Nicolaas* enz. Daar wij voornemens zijn, de in de Waywoodschappen (Provincien) van ons koningrijk Polen, de door onruststokers vernietigde orde van binnenlands bestuur te herstellen, zoo hebben wij, steeds het geluk onzer onderdanen behartigende, noodzakelijk geoordeeld, ten einde dat doel zoo spoedig mogelijk te bereiken, het volgende besluit te nemen: Tot het bestuur der Waywoodschappen des koningrijks Polen wordt eene voorloopige regerings-kommissie van een President en 4 leden benoemd. Deze regering wordt met dezelfde magt bekleed, welke aan den administratie-raad is verleend geweest, enz."

BELGIE.

Brussel, den 6den October.

De minister van buitenlandsche zaken heeft, in de zitting der afgevaardigden van gisteren, de navolgende mededeelingen gedaan:

» Mijne heeren,

» De heer *Gendebien* heeft mij, in de zitting van gisteren, afgevraagd of de vijandelijkheden den 10den dezer zouden beginnen, of dat de wapenstilstand verlengd zoude worden, tevens de redenen desaangaande van den minister verlangende te weten *(zie ons vorig nommer.)* Het was mij gisteren onmogelijk, deze vraag cathegorisch te beantwoorden. Ik meende echter te kunnen zeggen dat de vijandelijkheden waarschijnlijk niet zouden hervat worden. De redenen, die mij de verlenging van den wapenstilstand als waarschijnlijk deden beschouwen, bestonden daarin, dat de londonsche conferentie niet dacht al de zwarigheden, welke tusschen ons en Holland bestaan, vóór den 10den vereffend te kunnen hebben, noch ons gevolgelijk voor dien tijd een definitief traktaat te kunnen voorleggen. Ik wist ook, dat het opmerk der conferentie was, niet toe te laten, dat eene der oorlogvoerende partijen de vijandelijkheden zou hervatten, voor dat aan beide een traktaat zou zijn voorgelegd, tot hetwelk zij beiden zouden kunnen toetreden.

» Sedert, en wel gisteren avond ten negen uren, heb ik eene officieuse mededeeling van sir *Robert Adair* ontvangen, welke ik mij ten pligt stel, der kamer mede te deelen. Sir *Robert* heeft dan, van sir *Charles Bagot*, engelsch ambassadeur te 's Gravenhage, eenen brief ontvangen, bij welken hij hem aankondigt, dat de koning van Holland, op den 3den dezer, na eenen door Z. M. in persoon gepresideerden raad van ministers, in eene verlenging van den wapenstilstand van 15 dagen gestemd heeft; zoo dat, wordt er in dezen brief gezegd, de wapenstilstand eerst den 25sten der maand October zal eindigen.

» Ik acht mij echter tevens verpligt, aan de kamer te verklaren, dat ik geene officiele mededeeling deswege heb ontvangen, en de reden daarvan is ligt te begrijpen. Indien het waar is, gelijk sir *Charles Bagot* zegt, dat dit besluit eerst den 3den dezer genomen is, dan kan ons gouvernement, hetwelk geene regtstreeksche gemeenschap met de hollandsche regering heeft, het officieel berigt deswege slechts door middel der londensche conferentie bekomen, zoo dat wij hetzelve waarschijnlijk binnen twee à drie dagen ontvangen zullen.

» Ik geloof inmiddels, dat de bij sir *Robert Adair* ontvangen brief als een officieel stuk kan beschouwd worden en dat wij, van stonden aan, den wapenstilstand als tot den 25sten October verlengd kunnen beschouwen."

Deze mededeeling van den heer *de Meulenaere* verwekte een algemeen genoegen in de vergadering, welke zich tot verder met weinig anders bezig hield dan met over haar reglement van orde te delibereren.

In de vergadering van den senaat van denzelfden dag is, na eene wijdloopige explicatie van den minister van buitenlandsche zaken, de reeds bij de afgevaardigden goedgekeurde wet, handende het openen van een crediet van *f* 300,000 voor de reparatie der dijken, insgelijks met algemeene stemmen aangenomen. Ook in deze vergadering deed opgemelde minister de mededeeling, welke hij aan de afgevaardigden had gedaan (en hier boven vermeld), waarna de vergadering zich mede met haar reglement van orde en met het voorstel van den heer *van der Stein*, betrekkelijk de vrijstelling der getrouwde miliciens van 1826 bezig hield.

Antwerpen, den 5den October.

De engelsche consul alhier heeft dezen morgen het volgend *Bulletin* aan den handel kenbaar gemaakt:

» De engelsche consul geeft den handel en het publiek bericht, dat de wapenstilstand tusschen de belgische en hollandsche gouvernementen tot op den 25sten October verlengd is geworden."

Antwerpen den 5den October 1831. De Hoogeerd Lagrave,
Consul Zijner Britsche Majesteit."

Ons dagblad van deze verlenging van den wapenstilstand sprekende laat daarop volgen:

» De oorlogs-geesel, door de mannen der beweging zoo zeer gewenscht, zoo voorzien door onze onfeilbare staatkundigen, de oorlog, welke over het regt der volken, door geweld, bloed en jammeren uitspraak doet, dezelve zal geen plaats hebben. De conferentie zal de beide volken van hare eigene buitensporighe-

den redden en hen verpligten onderling in goede verstandhouding te leven.

» Uit den staat der onderhandelingen blijkt het, dat de Belgische en Hollandsche gevolmagtigden in geen enkel punt overeenkomen en dat nooit partijen er verder af zijn geweest van zich te verstaan. Er zijn den opperrigters noodig in dit groot staatkundig proces, wil men niet eeuwigdurig blijven pleiten en altijd gebukt gaan onder den dubbelen druk van onzekerheid en ellende. De bemoeijingen der diplomatie zijn de eenige ter wereld, die dezen staat van kwijning en onzekerheid kan doen eindigen, welke alle bronnen van bestaan opdroogt en alle huisgezinnen in smartelijken angst geboeid houdt. De vijf mogendheden, de opperrigters in dit groot geding, hebben ontwijfelbaar hunne neigingen, voorroordeelen en belangen; maar zij zijn onderworpen aan het verdrag, aan de grondslagen bij de tractaten gelegd, aan de behoeften van ons tijdperk en aan die gewigtige bedenking, dat eene bepaalde schikking ten grondslag hebben moet, de wederkeerige voldoening en het belang der partijen, eene voorwaarde, buiten welke die schikking slechts tijdelijk en kortdurend zou zijn.

» 't Is voor het overige wel waarschijnlijk, dat geen der beide partijen geheel en al voldaan zal wezen, maar men moet ook als zeker stellen, dat de mogendheden hunne beslissing zullen waarborgen en ten uitvoer doen leggen.

» Sommige dagbladen deelen ontwerpen van bevrediging mede, als het werk zijnde der conferentie. Wij kunnen gerust verzekeren dat er van deze ontwerpen niets waar is."

— Het Hollandsch eskader is op de rivier met een oorlogsvaartuig vermeerderd. Drie korvetten bevinden zich thans te Lillo. Een ligt er voor Pijp-Tabak, een ander voor het fort St. Marie.

FRANKRIJK.

Paris, den 3den October.

De zitting van de kamer der afgevaardigden van gisteren heeft niets van belang opgeleverd. Daar is over een ontwerp van wet, over den invoer van granen in het zuiden des rijks gediscussieerd.

— Daar is bevel gegeven, om tot eene algemeene ontwapening in de Vendée over te gaan.

— Als stellig verzekert men de oprigting van een leger-kamp te Narbonne, dat 100,000 man sterk zou wezen.

— De geruchten die over de demissie van den heer *Sebastiani* geloopen hebben, hebben geen den minsten grond.

— De generaal *Guilleminot* is naar Duinkerken vertrokken, en zal, bij zijne terugkomst, die zeer ophanden zijn moet, zich bezig houden met de middelen, om zijne medeburgers in staat te stellen van zijn gedrag te beoordeelen.

— Lord *Granville* is heden naar Londen afgereisd; hij moet de zittingen van het Hoogerhuis bijwonen, om aan de debatten over de hervormings bill deel te nemen. Het is bekend, dat, zoodra het Huis in comité gevormd is, er geene stemming bij procuratie meer mag geschieden, maar dat de leden in persoon moeten komen stemmen.

— De graaf van *Punonrostro* is naar Londen vertrokken. De dagbladen hebben reeds aangekondigd, dat de zending van dezen diplomaat de erkenning der onafhankelijkheid van de voormalige kolonien in Amerika door Spanje betreft.

— De heer *Périer*, de zoon, is naauwlijks van Napels alhier teruggekomen, of hij wordt reeds weder met eene andere zending belast.

— Wij lezen in het dagblad *le Temps*: » Men meldt ons, dat er binnen zeer kort, een allerkrachtigst protocol door de conferentie zal worden uitgevaardigd, waarbij de zaken tusschen Holland en België definitief zullen worden geregeld. Het schijnt, dat de te Londen vertegenwoordigde groote mogenheden besloten hebben, om den knoop door te hakken en den vrede aan beide staten, het koste wat het wille, op te dringen, zonder een hunner de middelen te laten, om dien te verbreken."

— Brieven van Rome melden, dat de paus ernstig op bezuinigingen bedacht is. De kardinalen zullen, te rekenen van 10 January 1832, geene traktementen meer genieten. Dit is een door de hoofdstad der Christenwereld gegeven goed voorbeeld!

— Al de tot heden ontvangen brieven uit Romagna stellen eenparig de aankomst der Oostenrijksche troepen in de pausselijke staten als zeer nabij. De gezanten van alle mogendheden te Rome hebben de zaak der pausen van Bologna, Ravenna en Ferli volkomen verlaten. De paus vertrouwt thans, dat de troepen van Benevento in Romagna zullen worden toegelaten; maar de schutterijen in verscheiden steden maken zich tot een hevigen tegenstand gereed. Het is niet te min te denken, dat deze wederstand van geen langen duur wezen zal, aangezien de Oostenrijksche vorderingen, zoodra zij de eerste kenteekenen van burgeroorlog, zouden toeschieten.

— Een particuliere brief uit Lissabon van den 10den dezer behelst het volgende:

» Dom *Miguel* heeft al de linie-troepen, van welke hij niet volkomen zeker was, de scherpe patronen afgenomen. In den morgen van den 22sten aug. heeft hij 617 dooden of gekwetsten doen begraven, wijzeggen gekwetsten, om dat de doodgravers verklaard hebben, dat verscheidene der begravenen nog teekenen van leven gaven. Slechts nog veertig gekwetsten waren in de hospitalen overgebleven.

» Het geheele regement kavalerie no. 1, gedreigd hebbende tien man van dezelfde onder officieren uit de gevangenis, waarin zij geworpen waren, uit hoofde van aan den opstand van den 21sten aug. deel te hebben genomen, te zullen verlossen, zijn die onderofficieren naar hunne korpsen terug gezonden."

— De door dom *Pedro* geopende geldleening is definitivelijk gesloten; zij bedraagt twee millioenen ponden sterling, en is, naar men zegt tegen 47 ten honderd genomen, moetende de fondsen, binnen eenen bepaalden tijd, bij gelijke gedeelten worden geleverd.

— Men schrijft ons uit Londen, per estafette, onder dagteekening van den 30sten September:

» Men weet nog niets stelligs of de pairs, die de partij der torijs zijn toegedaan, de hervormings-bill zullen verwerpen of aannemen. De koning heeft, tot op dit oogenblik, volstandig geweigerd om een aantal nieuwe pairs te benoemen; blijft hij volharden, dan zou het ministerie van lord *Grey* zich moeten verwijderen, zonden *R. Peel* tot eerste lord der thesorie en kanselier van den exchequer en de hertog *van Wellington* tot secretaris van staat voor de buitenlandsche zaken benoemd worden. Het nieuw ministerie zou een hervormings-bill op een breeden grondslag voorstellen, welke aan de klassen der landbouwers meer invloed zou geven, dat aan die welke van het fabriekwezen bestaan. Wat de buitenlandsche staatkunde betreft, de komst van den hertog *van Wellington* aan de buitenlandsche zaken, zou de algemeene vrede des te zekerder doen worden.

— Onze fondsen stonden ter beurze van heden: de 5 pCt. 87,70, de 3 pCt. 58,60; de Napelsche renten 69,50, alles zoo kontant als op tijd.

ITALIE.

Rome, den 22sten September.

Eene merkwaardige bul op pausselijk besluit is alhier uitgevaardigd, ten gevolge waarvan de markies *van Labradia*, afgezant van dom *Miguel*, welke sedert 3 jaren alhier onbekend leefde, zich in eenen prachtigen optogt naar het Quirinal begaf, en eene plegtige audientie bij den Paus had. Hij vertrok daarna met denzelfden optogt naar de St. Pieterskerk, om den hemel te danken voor den gelukkigen uitslag van zijne zending — voor de eindelijke erkenning van dom *Miguel* door den Paus.

PORTUGAL.

Lissabon, den 20sten September.

Ons gouvernement heeft, schijnt het, gisteren de tijding bekomen, dat O'Porto in volslagen opstand is, en de beweging zich zoude uitgestrekt hebben over de geheele landstreek tusschen Duero en Minho en in de provincie Tras-os-Montes; zelfs wil men dat Bragança de driekleurige constitutionele vaan zoude hebben opgestoken.

UIT DE HAND TE KOOP

Een Zwart gedresseerd RIJPAARD, *Ruin*, *Huzaren-taille*, zijnde in het Logement de *Gouden Leeuw* te Breda gestald, alwaar tevens nadere informatien te bekomen zijn.

†† Bij den Boekhandelaar A. KLOOTS te *'s Gravenhage*,
† bij BROESE & COMP. te *Breda*, en verder alom,
is *gratis* verkrijgbaar, het BERIGT eener Nederduitsche uitgave der BRIEVEN van den vermaarden Poolschen Koning JAN SOBIESKI, aan de Koningin MARIA CASIMIRA; welke uitgave *juist* op den 1sten November aanstaande geschieden kan, en zullende *na* dit tijdstip de prijs met een zesde zijn verhoogd; worden derhalve de Heeren Boekhandelaren uitgenoodigd, deszelven opgaven van het benoodigde *getal* exemplaren van dit werk, vóór dien bepaalden dag, aan den Uitgever te doen toekomen. En te gelijk van het stukje getiteld: CLAUSSE, of HOLLANDSCHE TROUW, *een geschiedkundig tafereel uit den strijd met de* Belgen, door H. VAN DER SPRONG. Prijs is 40 Cents, kunnende dit Stukje niet dan op aanvrage in Commissie verzonden worden, doordien hetzelve wegens de benoeming tot Ridders der Militaire Willems Orde, van de fuseliers CLAUSSE en EUGSTER, welke in dit tafereel de hoofdrol spelen, niet weinig aantrekkelijkheid voor het *tooneel* bekomen heeft.

** Bij den Boekverkoopers BLUSSÉ en VANBRAAM,
* te *Dordrecht*, is van de pers verschenen en alom verzonden:

I. A. SLOTEMAKER, *Handleiding* tot de werkzaamheden voorgeschreven bij de *Wet* op de *Schutterijen*, met de deswege bestaande *Reglementaire Bepalingen*, *Verordeningen*, *Wijzigingen* en *Ophelderingen*, tot meerder gemak voor den bruiker met een uitvoerig *Alphabetisch Register*.

Deze tot heden Volledige *Handleiding* verschijnt met Voorkennis en goedkeuring van ZIJNE EXCELLENTIE DEN MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

II. A. J. MAY VAN VOLDENHOVEN, *Vaderlandsche Geschiedenis voor de Nederlandsche Jeugd*, 1ste stuk, à 60 Cents. Alle beschaafde Scholen en Instituten durven wij dit doelmatig werkje aan te bevelen.

III. J. STEVENS, *Nederlandsch Rekenboek*, 2de deel, à 40 Cents.

Aanwijzing voor Onderwijzers tot het zelve, à 60 Cents. Het buitengemeen gunstig onthaal van het 1ste deel dezer Rekenboeks, deed ons gereed besluiten om ook dit 2de deel uit te geven.

IV. DE PROTESTANT. *Tijdschrift voor de Evangelische Christenheid*, 1ste deel, no. 3.

V. A. T. BEAUSAR, *de Brief van Paulus aan de Romeinen*.

** Bij BROESE & COMP. te *Breda* is wederom verkrijgbaar:

I. DE TIENDAAGSCHE VELDTOGT, Zegekroon den *Prins van Oranje* en Zijne Dapperen aangeboden, door A. VAN DER HOOP JR. . . . . *f* 00,75.

II. Het Portret van Z. K. H. WILLEM PRINS VAN ORANJE, Overwinnaar te *Hasselt* en *Leuven*, Handhaver van den Vaderlandschen Roem . . . . *f* 1,20.

Te BREDA, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.